

Nr 637

Av herr **Boo m. fl.**, om sänkning av rösträttsåldern.

(Lika lydande med motion nr 514 i Första kammaren)

Ett grundläggande drag i ett demokratiskt samhälle är att medborgarna genom deltagande i allmänna val kan ge uttryck för sin politiska uppfattning och direkt påverka sammansättningen av de olika representationsförsamlingarna. Vid vilken ålder denna rätt skall tillkomma den enskilde har kontinuerligt varit föremål för diskussion och överväganden. Detta är också naturligt i ett demokratiskt samhälle där i övrigt olika förändringar sker.

Enligt nuvarande bestämmelser tillkommer rösträtt den som senast föregående kalenderår uppnått 20 års ålder. Den röstande är vid sitt första valdeltagande 21 eller 22 år gammal. Skulle därutöver treåriga mandatperioder införas, kommer vissa åldersklasser att i praktiken få utöva sin rösträtt först vid uppnådda 23 års ålder.

I årets statsverksproposition har aviserats en proposition om sänkt rösträttsålder. Denna skall framläggas i anslutning till förslag beträffande ny författning. Vad propositionen kommer att innefatta i konkreta förslag vet vi ingenting om.

Oavsett ändring av författning eller inte är en sänkning av rösträttsåldern synnerligen befogad och angelägen. Flera skäl talar var för sig för en sådan åtgärd. Sålunda ålägges medborgarna före uppnåendet av 21 års ålder skyldigheter, som motiverar inflytande på de politiska besluten.

Den första värnpliktstjänstgöringen fullgöres i allmänhet vid 19—20 års ålder, och det finns starka skäl som talar för att den som deltagar i rikets försvar också skall ha möjlighet att påverka rikets styrelse genom att delta i de allmänna valen. Enligt vår uppfattning måste rösträttsåldern bestämmas med hänsyn till den allmänna mognaden hos medborgarna, och det torde vara så, att den allmänna mognaden och förmågan att förstå samhällsdebatten nu inträder vid lägre ålder än tidigare. Den främsta orsaken härtill är utan tvekan den förbättrade utbildningen. Genom det ökade utrymme som i den nya skolan getts åt undervisningen i samhällskunskap och genom den upplysningsverksamhet, som bedrivs av de politiska ungdomsförbunden, har den politiska medvetenheten hos ungdomen blivit mera utbredd och fördjupad än den var tidigare. Ett tecken på detta är enligt vår mening det ökade valdeltagandet från ungdomens sida, som kunnat noteras vid de allmänna valen.

Här bör också pekas på det förhållandet, att det moderna samhället kräver att

de unga i dag tar ställning till personliga och sociala frågor i en utsträckning som inte förekom tidigare. Detta gäller i särskilt hög grad problem som berör yrkesval och utbildning. Över huvud taget är det enligt vår uppfattning så, att ungdomen i dag frigör sig från bindningar till familj, skola, miljö, uppfostran och attityder tidigare än förr.

Starka skäl talar alltså för en sänkning av rösträttsåldern. Vi anser att rätten att delta i de allmänna valen skall tillkomma medborgarna året efter det de fyllt aderton år. Denna uppfattning delades vid 1966 års riksdag av andra kammaren, som tillstyrkte en sådan sänkning. Även vid 1967 års riksdag tillkännagavs starka uttryck för en sådan uppfattning.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställer vi,

A. att riksdagen måtte

1) besluta att rösträttsåldern vid val till riksdagens andra kam-
mare sänks från nu gällande till året efter uppnådda 18 år,

2) besluta att rösträttsåldern vid kommunala val sänks på
motsvarande sätt; samt

B. att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till erforder-
lig lagtext.

Stockholm den 26 januari 1968

Karl Gust. H. Boo (cp) *Anders Dahlgren (cp)* *Einar Larsson (cp)*
i Borrby

Johannes Antonsson (cp) *Torsten Gustafsson (cp)* *Clas Elmstedt (cp)*
i Stenkyrka

Bertil Johansson (cp) *Stig Josefson (cp)* *Tage Sundkvist (cp)*
i Växjö i Arrie
